

Warszawa, dnia 26 lutego 2019 r.

Sygn. akt VI Ka 502/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie VI Wydział Karny Odwoławczy w składzie :

Przewodniczący: SSR del. Justyna Dolhy

protokolant: sekr. sąd. Paulina Sobota

przy udziale prokuratora Ewy Gołębiowskiej

po rozpoznaniu dnia 21 lutego 2019 r.

sprawy Z. B., syna J. i A., ur. (...) w L.

oskarżonego o przestępstwo z art. 207 § 1 kk w zw. z art. 31 § 2 kk

na skutek apelacji wniesionej przez prokuratora i pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego

od wyroku Sądu Rejonowego w Otwocku

z dnia 31 stycznia 2018 r. sygn. akt II K 256/17

utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok; zasądza od Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Otwocku na rzecz radcy prawnej J. U. kwotę 516,60 zł obejmującą wynagrodzenie za obronę z urzędu oskarżonego w instancji odwoławczej oraz podatek VAT; zwalnia oskarżycielkę posiłkową od przypadających na nią kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, obciążając wydatkami tego postępowania w całości Skarb Państwa.

Sygn. akt VI Ka 502/18

UZASADNIENIE

Z. B. został oskarżony o to, że w okresie od 7 sierpnia 2016 r. do 8 lutego 2017 r. w C. pow. (...) woj. (...), znęcał się fizycznie i psychicznie nad swoją żoną J. B. w ten sposób, że wszczywał awantury domowe o różnych porach dnia i nocy uciążąc słowami powszechnie uznanymi za obelżywe, nieustannie niepokoił, wypędzał z domu, pomawiał żonę o zdradę małżeńską, rozpowiadał wśród rodziny i znajomych o jej zdradzie, budził i zakłócał spoczynek nocny, poniżał oraz bił pięściami po ciele, uderzał pięścią w nos, w szczękę, w głowę, dusił rękoma za szyję, groził pozbawieniem życia, przy czym w chwili czynu miał ograniczoną w znacznym stopniu zdolność rozpoznania jego znaczenia oraz zdolność pokierowania swoim postępowaniem, tj. o czyn z art. 207 § 1 kk w zw. z art. 31 § 2 kk.

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Otwocku z dnia 31 stycznia 2018 r. postępowanie karne o czyn z art. 207 § 1 kk w zw. z art. 31 § 2 kk polegający na tym, że w okresie od 7 sierpnia 2016 r. do 8 lutego 2017 r. w budynku mieszkalnym w miejscowości C., pow. (...), woj. (...), znęcał się psychicznie i fizycznie nad swoją żoną J. B. w ten sposób, iż wszczywał awantury o różnych porach dnia i nocy uciążąc słowami powszechnie uznanymi za obelżywe, niepokoił, wypędzał z domu, pomawiał żonę o zdradę małżeńską, rozpowiadał wśród rodziny i znajomych o jej zdradzie, zakłócał spoczynek nocny, poniżał, groził pozbawieniem życia zaś w dniu 8 lutego 2017 r. spowodował u J. B. obrażenia ciała w postaci stłuczeń i licznych zadrapań naskórka twarzy, szyi, klatki piersiowej w okolicy mostka oraz przedramienia prawego, przy czym w chwili czynu miał ograniczoną w znacznym stopniu zdolność rozpoznania jego znaczenia oraz zdolność

pokierowania swoim postępowaniem, zostało wobec oskarżonego warunkowo umorzone na okres próby roku. Z. B. został zobowiązany do poddania się psychoterapii oraz zapłaty na rzecz J. B. nawiazki w kwocie 1000 zł.

Od powyższego wyroku apelację wnieśli prokurator oraz pełnomocnik oskarżycielki posiłkowej. Jakkolwiek zarzuty oraz wnioski zostały sformułowane przez pełnomocnika J. B. w apelacji całkowicie błędnie, to należy stwierdzić, że obie wniesione apelacje zarzucają błąd w ustaleniach faktycznych poczynionych przez Sąd Rejonowy mający wpływ na treść wyroku w zakresie oceny podstaw do zastosowania wobec Z. B. instytucji warunkowego umorzenia postępowania karnego. Zdaniem skarżących Sąd Rejonowy dowolnie ocenił stopień winy i społecznej szkodliwości czynu, którego dopuścił się oskarżony jak również prognozę kryminologiczną wobec niego. Skarżący zaakcentowali w apelacjach fakt, iż agresja oskarżonego wobec żony narastała aż do zdarzenia z dnia 8 lutego 2017 r., kiedy to doszło do użycia przemocy fizycznej wobec J. B. pomimo tego, że już toczyło się przeciwko oskarżonemu postępowanie karne oraz fakt konieczności zmiany przez J. B. miejsca zamieszkania, a także wyjątkowo poniżające traktowanie pokrzywdzonej przez męża jak również zupełny bezkrytycyzm oskarżonego wobec własnych poczynań.

Podnosząc powyższy zarzut prokurator wniósł o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd I instancji. Wnioski pełnomocnika zostały zaś sformułowane niewłaściwie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Analizując treść orzeczenia przez pryzmat zarzutów podniesionych w apelacjach stwierdzić należało, że nie zasługiwały one na uwzględnienie, bowiem kontrola instancyjna zaskarżonego orzeczenia wykazała, iż Sąd Rejonowy prawidłowo przeprowadził postępowanie w sprawie. Ustalenia faktyczne zostały poczynione na podstawie całokształtu materiału dowodowego ujawnionego w toku rozprawy głównej, ocenionego w sposób wszechstronny, z uwzględnieniem zasad prawidłowego rozumowania, wskazań wiedzy oraz doświadczenia życiowego. Sąd Rejonowy wywiódł prawidłowy wniosek w przedmiocie winy oskarżonego oraz zasadnie zastosował wobec oskarżonego instytucję warunkowego umorzenia postępowania karnego.

Należy w pełni podzielić stanowisko Sądu Rejonowego, iż kompleksowa ocena okoliczności strony podmiotowej i przedmiotowej przypisanego oskarżonemu występku pozwala na uznanie, że dla osiągnięcia celów postępowania nie jest konieczne skazanie oskarżonego, a w pełni wystarczające będzie warunkowe umorzenie postępowania. W niniejszej sprawie zachodzą wszelkie przesłanki materialne i formalne zastosowania instytucji określonej w art. 66 § 1 kk. Podkreślić, należy, iż oskarżony nie był uprzednio karany za jakiegokolwiek przestępstwo, a ustawowy wymiar kary przewidziany za czyn z art. 207 § 1 kk mieści się w granicach, o których mowa w art. 66 § 2 kk. Okoliczności popełnienia przez oskarżonego zarzucanego mu w niniejszej sprawie czynu nie budzą żadnych wątpliwości. Jednocześnie stopień winy oraz społeczna szkodliwość czynu nie są znaczne.

Sąd Rejonowy trafnie nacisk położył przede wszystkim na niekwestionowany przez strony fakt działania oskarżonego w warunkach art. 31 § 2 kk. Okoliczność ta jednoznacznie wynika z jasnej opinii biegłych lekarzy psychiatrów. Ustalenie zaś, że sprawca działał w stanie znacznego ograniczenia poczytalności jest istotnym elementem umniejszającym stopień winy, na co wielokrotnie zwracano uwagę w orzecznictwie, a ustawodawca w związku z tym przewidział nawet możliwość skorzystania z nadzwyczajnego złagodzenia kary.

Ocena społecznej szkodliwości czynu winna być kompleksowa, co oznacza, że szkodliwość tę współokreślają nie tylko waga naruszonego dobra, rozmiar wyrządzonej lub grożącej szkody, lecz także podmiotowe przesłanki kierujące sprawcą i sposób popełnienia czynu. Oceniając stopień społecznej szkodliwości czynu oskarżonego Sąd Rejonowy uczynił to całościowo, w oparciu o wypadkową elementów składających się na społeczną szkodliwość konkretnego czynu zabronionego i prawidłowo uwzględnił krótki okres przestępczego działania oskarżonego oraz fakt, że zachowania Z. B. były wynikiem nie jego złej woli i ewidentnej chęci złośliwego dokuczenia pokrzywdzonej, ale motywowane były w znacznym stopniu jego stanem zdrowia. Sposób i okoliczności działania oskarżonego w porównaniu z innymi tego typu występками były, wbrew twierdzeniom skarżących, stosunkowo mało dolegliwe, przy czym podkreślić należy, że ustalenie to nie pomniejsza wartości dobra zaatakowanego przez oskarżonego, ale jest

wyrazem oceny, iż dobro to naruszone zostało w stopniu pozwalającym na zastosowanie wobec oskarżonego środków związanych z poddaniem go próbie.

Należy również w pełni podzielić ustalenia Sądu I instancji co do pozytywnej prognozy kryminologicznej wobec oskarżonego. Sąd ten słusznie wskazał na fakt, iż oskarżony od wielu lat funkcjonuje w społeczeństwie prawidłowo. Z. B. jest wojskowym emerytem, a dodatkowo od dłuższego czasu do dnia dzisiejszego pracuje w Wojskowym Instytucie Medycznym w W.. Powyższy fakt oraz niekaralność oskarżonego wskazują na incydentalny charakter zachowań sprzecznych z prawem w dotychczasowym życiu Z. B.. Ocenę dokonaną przez Sąd Rejonowy należy uzupełnić o spostrzeżenie, że oskarżony od chwili zastosowania wobec niego już w toku postępowania przygotowawczego środków zapobiegawczych polegających m. in. na nakazie opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z żoną jak i po ich uchyleniu po wydaniu wyroku, do chwili orzekania przez sąd odwoławczy nie podejmował żadnych prób nawiązania jakiegokolwiek kontaktu z pokrzywdzoną, nie narusza porządku prawnego, mieszka w hotelu pracowniczym w W.. Jak wynika z oświadczeń stron, swoją sytuację życiową regulują poprzez przysługujące im uprawnienia procesowe w zakresie np. alimentów, które oskarżony płaci na żonę na mocy orzeczenia sądu jak i w zakresie rozwiązania kwestii rozdzielności majątkowej. W ten sam sposób strony będą musiały uregulować kwestie związane ze związkiem małżeńskim i podziałem majątku w tym korzystaniem z mieszkania. Pozytywną prognozę wobec oskarżonego wzmacnia dodatkowo fakt, iż w przeszłości w obliczu uzależnienia od alkoholu oskarżony podjął leczenie, którego pozytywne efekty życia w abstinencji utrzymuje do dzisiaj.

Mając na uwadze powyższe stwierdzić należy, że okres próby określony w zaskarżonym wyroku jest wystarczający dla zweryfikowania stawianej wobec oskarżonego pozytywnej prognozy i pozwole na podjęcie działań w razie ponownego popełnienia przez oskarżonego czynu zabronionego, czy też uchylania się od obowiązków orzeczonych przez Sąd. Podkreślenia wymaga również fakt, że oskarżony w żadnej części nie kwestionował rozstrzygnięcia Sądu Rejonowego co wskazuje na chęć realizacji przez niego obowiązków określonych w wyroku podczas poddania go okresowi próby. Nie można również podzielić stanowiska pełnomocnika pokrzywdzonej odnośnie nieadekwatności kwoty zasądzonej nawiązki do stopnia pokrzywdzenia mając na uwadze ocenę stopnia wina i społecznej szkodliwości czynu przypisanego oskarżonemu dokonaną przez Sąd Rejonowy, a skutkującą warunkowym umorzeniem postępowania karnego wobec Z. B..

Mając na uwadze powyższe, nie podzielając zarzutów apelacyjnych, Sąd Okręgowy zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Zgodnie z wnioskiem obrońcy z urzędu oskarżonego, Sąd zasądził od Skarbu Państwa na jej rzecz kwotę wynagrodzenie za nieopłaconą pomoc prawną świadczoną oskarżonemu w instancji odwoławczej wraz z podatkiem od towarów i usług. Kierując się zasadą słuszności Sąd nie obciążał oskarżycielki posiłkowej przypadającymi na nią kosztami sądowymi za postępowanie odwoławcze i wydatkami tego postępowania obciążył Skarb Państwa.

SSR del. Justyna Dolhy